

La cultura, el pilar que falta

Published by [Interacció](#) [1] on 23/02/2021 - 08:30 | Last modification: 26/06/2026 - 07:29

The Missing Pillar: Culture's Contribution to the UN Sustainable Development Goals (British Council, 2020) parteix d'una idea central: la cultura continua absent dels tres grans pilars reconeguts del desenvolupament sostenible -econòmic, social i ambiental- malgrat que contribueix de manera decisiva a assolir molts dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Per aquest motiu, l'informe defensa que la cultura hauria de ser reconeguda com el "quart pilar" del desenvolupament sostenible.

L'estudi, elaborat per Nordicity per encàrrec del British Council, revisa la literatura internacional sobre cultura i desenvolupament sostenible, analitza diversos programes culturals impulsats per l'organització arreu del món i identifica formes de mesurar millor la contribució de la cultura als ODS. Els seus destinataris principals són responsables polítics, organismes públics, autoritats locals, organitzacions culturals i agents de cooperació internacional.

L'informe recorda que l'Agenda 2030 va representar un canvi de paradigma respecte als Objectius del Mil·lenni. El desenvolupament deixa de concebre's com una trajectòria única i universal i passa a reconèixer la diversitat de contextos, cultures i formes de vida. Tanmateix, aquesta obertura no es va traduir en un reconeixement explícit de la cultura com a dimensió estructural del desenvolupament. Per als autors, aquesta és una de les grans limitacions de l'Agenda 2030.

L'anàlisi mostra que la cultura contribueix de manera directa o indirecta a onze dels disset ODS. Les aportacions més evidents apareixen en la reducció de la pobresa, la salut i el benestar, l'educació, la igualtat de gènere, el treball digne, la innovació, la reducció de les desigualtats, les ciutats sostenibles, els models de producció responsables, la construcció de societats pacífiques i les aliances internacionals.

?La cultura no apareix com un objectiu específic de l'Agenda 2030, però travessa bona part dels processos que fan possible el desenvolupament sostenible.

Una de les aportacions més rellevants del document és que evita reduir la cultura a un instrument de desenvolupament econòmic. La cultura hi apareix com un espai de construcció de significats, identitats, relacions socials i formes de participació. En paraules recollides en la introducció, la cultura permet generar marcs compartits que faciliten que les comunitats defineixin i assoleixin els seus propis objectius. Aquesta dimensió és especialment important en una agenda que aspira a ser centrada en les persones.

L'informe també subratlla la importància de l'escala local. Els ODS només poden esdevenir efectius si són traduïts a contextos concrets i si les comunitats participen en la seva implementació. Des d'aquesta perspectiva, les institucions culturals, els equipaments, els projectes artístics i les iniciatives patrimonials esdevenen infraestructures capaces d'activar participació, cohesió social i capacitat col·lectiva d'acció.

Una altra qüestió central és la dificultat per demostrar l'impacte cultural. Els autors assenyalen que moltes organitzacions culturals contribueixen als ODS sense utilitzar aquest llenguatge ni disposar d'indicadors adequats per evidenciar-ho. Per això proposen desenvolupar metodologies més sofisticades que combinin dades quantitatives i qualitatives i que permetin captar efectes que sovint són indirectes, acumulatius i de llarg termini.

El document conclou amb nou recomanacions. Entre les més destacades hi ha incorporar el llenguatge dels ODS a les polítiques culturals, formar professionals del sector en desenvolupament sostenible, implicar les comunitats en el disseny i l'avaluació dels projectes, generar dades de base per mesurar impactes, aprofitar les tecnologies digitals per ampliar la participació i incorporar el canvi climàtic com una qüestió transversal de les polítiques culturals.

Molts dels debats que planteja continuen oberts: la posició de la cultura dins l'Agenda 2030, la necessitat de disposar d'evidències més sòlides sobre el seu valor públic, la relació entre cultura i transició ecosocial, o el paper dels governs locals en la localització dels ODS. També resulta interessant perquè mostra el desplaçament progressiu des de les polítiques culturals orientades principalment al consum o al creixement econòmic cap a una concepció de la cultura vinculada a la sostenibilitat, els drets i la capacitat de les comunitats per construir futurs compartits.

Referència

Lewis, R., Louis, T., Thomas, I., i Wilson, C. (Eds.). (2020). *The missing pillar: Culture's contribution to the UN Sustainable Development Goals*. British Council.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: drets culturals

Tags: desenvolupament territorial

Tags: participació cultural

Tags: internacionalització cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2021/pilar-absent-cultura-ods>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/the_missing_pillar.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8501>